

VSE SE ZAČNE IN KONČA PRI HRANI

Pasji gobček je pomembno vstopno mesto za snovi, s katerimi telo hranimo in vzpodbujamo k samozdravljenju, lahko pa ga seveda tudi zastrupljamo

Ena najpogostejših »težav«, ki jih navajajo kupci industrijsko pripravljene hrane v trgovinah za hišne živali, je dejstvo, da postajajo njihove živali, tako psi, še bolj pa mačke, zelo izbirčni. Po določenem času zavračajo briketirano hrano, ki jim jo skrbniki ponudijo, in si rajši izberejo novo vrsto hrane. Vsi brez izjeme pa so navdušeni, ko jim ponudijo doma pripravljeno hrano. Izostren pasji in mačji nos že dolga tisočletja natančno vesta, kaj je za organizem najbolje, če ga ne zavedejo do neprepoznavnosti predelane sestavine industrijske hrane.

Skrbniki hišnih živali seveda želijo hraniti svoje živali na čim bolj enostaven in čim cenejši način. Slednji pa ima lahko drage dolgoročne posledice – visoke račune veterinarskih ambulant. Nizka kakovost sestavin industrijske hrane pomeni posledično pojav debelosti, kožne težave in alergije, vedenjske spremembe in kronične bolezni kot so sladkorna bolezen, artritis, rak.

Svetovni trg je postal »majhna vas« in tudi pri nas so na voljo skoraj vse vrste konzervirane in briketirane pasje hrane. Kako izbrati pravo, pa je zagotovo zelo težko vprašanje. Že dejstvo, da je v deležu ameriškega gospodarstva industrija pasje hrane udeležena z 11 milijardami dolarjev letnega zaslužka, pove veliko. Proizvajalci hrane za male živali so podaljšek prehranske industrije za ljudi in kmetijske industrije, večinoma pa deli velikih mednarodnih gospodarskih družb, ki se ukvarjajo s predelavo hrane. Cena vreče hrane za psa ali mačko ne sme biti odločilen dejavnik pri izbiri, zagotovo pa je dober kazalec kakovosti. Približno polovico rejnih živali v prehranski industriji je primernih za prehrano ljudi, ostalo pa predelajo v hrano za živali. »Ostalo« na embalaži pasje hrane prevedejo kot »stranski produkt mesa«. Proizvodni postopki so glede na obliko hrane, ki jo ponuja trg, lahko zelo različni, vsi pa brez izjeme zelo nasilni, ko gre za segrevanje, kuhanje, zmrzovanje, dehidriranje, parjenje, konzerviranje, iztiskanje, sušenje, mastenje, pakiranje....

Holistične (celostne) veterinarje še kako zanima način hranjenja in vnos hranilnih snovi v telo. Navsezadnje je oboje tudi način zdravljenja, zato so holistični veterinarji do industrijsko pripravljene hrane zelo kritični. Močno dvomijo, da so prekuhane, kemično obdelane, rafinirane in »izdelane po znanstvenih receptih« idealne za ohranjanje ravnovesja v organizmu živali. Zelo zgovorna je izjava dr. Billa Pollaka, DVM iz Fairfielda, Iowa (ZDA), ki pravi: »Bolezni, ki jih zdravimo, so hrana, s katero hranimo.« Pasja in mačja hrana naj ne bo le skupek beljakovin, maščob, ogljikovih hidratov in dodanih vitaminov, marveč šteje tudi svežina, zdravost, energija in prebavljivost. Na naštetih točkah pade na izpitu večina nizko cenovnih komercialnih vrst hrane.

Vemo, da nekatere živali ne prenašajo določenih sestavin hrane. Zavračanje se običajno kaže kot akutna bolezen, ki sčasoma postane kronična, kot npr. preobčutljivost na boljši ugriz, na cvetni prah, detergente, pršila in na strupe iz okolja. Briketirana hrana je še posebej znana kot skupek alergenov, ki jih živali zavračajo. Holistični veterinarji so zaskrbljeni zaradi manjvrednih beljakovin, ki obremenjujejo ledvici in jetra. Prav tako zaskrbljujoča je količina maščob, v nekaterih vrstah hrane je celo 30 odstotkov. V naravi ni plena, ki bi vseboval tolikšen del maščobe. Res pa je, da je maščoba cenen vir energije, ki hkrati vzpodbuja ješčnost živali.

Zdravstveno ozaveščeni skrbniki živali, predvsem tisti, ki skrbijo tudi za svoje zdravje, so postali zahtevni kupci, zato jim je sledila tudi industrija. Na trgu se pojavlja vse več kvalitetnejših proizvodov in v trgovinah za živali več naravno pridelane hrane. Da bi znali prav izbrati, pa je potrebno prisluhniti holističnim veterinarjem. Na zdravi prehrani temelji

celotna doktrina, izkušnje pa kažejo, da je včasih že temeljita sprememba na način hranjenja z visoko kakovostno hrano dovolj, da se zdravje živali dramatično izboljša. Naj spomnimo, da ta modrost ni nova, pač pa temelji že na Hipokratovih izrekih izpred 2500 let, ko je rekel: »Hrana naj bo tvoje zdravilo in tvoje zdravilo naj bo hrana.« Ta nasvet je v času hitre prehrane ljudi in živali aktualen bolj kot kdajkoli.

Carvel Tiekert, DVM je po dolgotrajnem preučevanju pasje hrane nanizal nekaj temeljnih nasvetov oz. svaril za bolj kakovostno hranjenje živali:

- meso: živali v naravi ne jedo le mesa, pojedjo namreč svoj plen vključno z želodčno vsebino. Ko uplenijo rastlinojedca, na primer zajca, pojedjo rastline v njegovem drobovju in te predstavljajo skoraj polovico telesne teže plena. Pojedajo pa tudi kosti, ki so vir kalcija.
- konzervirana hrana: ima visok odstotek sladkorja, kemičnih dodatkov, barvil in drugih dodatkov, ki ohranjajo trajnost hrane; tovrstna hrana je največkrat povzročitelj alergičnih reakcij.
- tako imenovane »naravne diete« vsebujejo kakovostne sestavine, namesto konzervansov pa vitamina C in E; dodane imajo minerale in aminokisljine za boljšo resorpcijo.
- vsebnost beljakovin: psi ne potrebujejo tolikšne količine beljakovin, kot jim jih dajemo. Holistični veterinarji priporočajo 18-odstotno vsebnost beljakovin za celotno odraslo življenjsko obdobje, za mladiče je hrana nekaj bogatejša. Za stare pse je vsebnost beljakovin lahko še nižja.

Skrbnik sam lahko preveri, ali psa hrani z ustrežno hrano. KOŽA kot največji organ je dober kazalec ustreznosti hrane. Motna in izpadajoča dlaka je znak nezdrave kože pod njo. Koža je suha, luskasta in pordela. To stanje botruje težavam z bolhami, pršicami, notranjimi zajedavci in alergijami. Dobro RAZPOLOŽENJE PSA je pomembno potrdilo, da pes dobiva uravnoteženo zdravo hrano. Biti mora zadovoljen, aktiven in se odziva na dražljaje. Po drugi strani pa je pes ob neustrezni hrani razdražljiv, z dolgočasen, hiperaktiven, nervozen, nemiren brez vidnega razloga. Tudi po obliki IZTREBKOV lahko presodimo, kako kakovostna je pasja hrana. Prebavni sistem izloča majhno količino formiranega, temno rjavega blata. Barva blata lahko izdaja prisotnost barvil, notranjo krvavitev ali bolezen. Hrana slabe kakovosti neprebavljena prehaja v široko črevo, kjer fermentira in povzroča nastajanje plinov ter redko blato.

Ker holistični veterinarji poudarjajo pomembnost kakovostne prehrane, je Martin Zucker, DVM, v svoji knjigi objavil tudi seznam proizvajalcev, ki imajo preverjeno ponudbo. Pri spremembi prehrane je pomembno postopno dodajanje nove hrane. Priporočljivo je zamenjati vrsto hrane vsakih nekaj mesecev. Še posebno priporočilo pa velja skrbnikom velikih pasem: skrbno preverjanje količine beljakovin ne bo odveč. Če jih hrana vsebuje preveč, naj mladič dobiva hrano za odrasle pse, odrasli pa dieto za starejše.

Mojca Sajovic